

ds. Joep Dubbink

Schriftlezingen: Genesis 1:1-5 – Marcus 16:1-8

Gemeente van onze Heer,

Beperkingen hebben heel soms ook voordelen. Wij waren gewend, de Paaswake royaal liturgisch te vieren. Met goede reden: u moet weten, de Paasnachtviering is de moeder van alle kerkdiensten, de kerk van de eerste eeuwen bracht hier alles samen. Ze vierde in één lange nacht waar geen einde aan kwam heel het geheim van Jezus' lijdensweg en sterven tot en met zijn Opstanding. In deze nacht werden de catechumenen, de geloofsleerlingen, gedoopt, werden de 'boetelingen', degenen die zich misgaan hadden en een tijd van de gemeenschap waren uitgesloten weer opgenomen; in deze nacht werd hele Eerste Testament doorgebladerd en alle grote verhalen gelezen, die vertellen van doorgang van donker naar licht, van leven uit de dood. U weet wel, van Noach en de zondvloed, van de uittocht uit Egypte en de doorgang door de Schelfzee tot en met Jona die in de vis behoud vindt, en de drie jongemannen die met Daniël ontsnappen aan de vurige oven: liefst twaalf van zulke verhalen hoorde je te lezen. En natuurlijk werd dan feestelijk de maaltijd van de Heer gevierd.

Wij zijn dat in Uithoorn ook gewend: met meerdere lezingen, en het uitgieten van water en de doopgedachtenis, en met het vieren van het avondmaal. En ik hoop dat we dat volgend jaar weer in volle glorie kunnen doen! Maar vooralsnog moeten we ons behelpen, en moeten we de Paaswake vieren op afstand, en dat doen we minimalistisch. En dan ga je je afvragen: wat is nou echt essentieel, wat kan niet gemist worden, waar zit 'm de kern?

U hebt gezien welke keuzes we gemaakt hebben. Wat moest blijven, dat is de komst van het licht, het lezen en zingen over het licht, en het Paasevangelie. De rest, hoe zinnig ook, is voor een jaar te missen, maar dit niet. Pasen gaat over de komst van het licht in het donker van deze wereld, gaat over de hoop die leven doet, leven dat er is midden in de doodsheid en dorheid die ons omringen.

* * *

Deze dienst is het derde deel van wat in feite één dienst is, een drieluik, en in de afgelopen twee delen lag er veel nadruk op de moeite die het kost, voordat het koningschap van God doorzet. Hoe Jezus zich opstelt, als de Heer die knecht wordt, die voeten wast, die dienstbaar is, dat volgen we maar liever niet na. En in het tweede deel van het drieluik, wanneer Hij, de koning, werkelijk een bedreiging wordt, dan wordt hij weggewerkt, met een nachtelijk proces maar uiteindelijk met algemene bijval, en vrienden die hem de een na de ander verlaten. Het lijkt een hopeloze zaak, dat koningschap van God, die boodschap van recht en vrede en vergeving; het was een mooi idee, maar wees nou realistisch, er is gewoon geen draagvlak voor.

En dan komt dat verhaal van de Paasochtend. We lazen het in de eerste versie die we ervan kennen, die van Marcus. Het mooie daarvan vind ik, dat er nog zoveel van de verrassing in doorklinkt, de verbijstering van de vrouwen die het graf bezoeken kun je nog meevoelen. Dit is echt het einde van het evangelie, het eindigt ook een beetje in de mist, je denkt 'wat gaan ze nou doen?' Ze zijn overrompeld, en ze zeggen niemand wat; daar is het niet bij gebleven, het verhaal is rondgegaan, want in eerste instantie kunnen ze er niks mee.

Dat is logisch, want het *is* ook een ongehoord verhaal, het is niet verwacht – behalve wanneer je iets begrepen had van de God van het Eerste Testament, die telkens weer vastgelopen situaties lostrekt. Die al begon een slavenvolk tot het zijne te maken en te verlossen, en die trouw blijft aan mensen in de verdrukking. *Die* zou toelaten dat de mens waarin Gods liefde ten volle bleek, de mens die Gods koningschap liet zien als geen ander, dat die uitgespuugd en afgemaakt werd, en dat het daarbij zou blijven? *Nee toch!*

Het enige wat de evangelisten konden doen om de diepte van dat geheim te vertellen, dat was, verkondigen dat Hij de levende is. Dat de dood hem niet kon houden. Want dat hardnekkige gerucht ging over hem rond, telkens weer, door mensen die dat ervaren hadden en met wilde verhalen kwamen over een leeg graf, en later nog, over ontmoetingen met Hemzelf.

Ja, maar een dode die opstaat, dat kan toch gewoon niet? Nu moet het kort vanavond, kernachtig, en daarom snijd ik een paar bochten af waarover je nog wel door zou kunnen praten. Moeten we bij gelegenheid zeker eens doen.

De vraag waar het voor mijn gevoel om draait is niet, of we kunnen geloven dat op miraculeuze wijze, door het even van Godswegen opzietten van een paar natuurwetten, een dood lichaam kan herleven. Dat zou bijzonder zijn, vast wel een klein hoekje van de voorpagina van de kranten waard, maar ook niet meer dan dat, een curieuze gebeurtenis.

Nee, de vraag is, of we kunnen geloven dat Hij, Jezus van Nazaret, de Levende Heer is. Dat dat koningschap dat Hij begonnen is, werkelijk toekomst kan en zal hebben, omdat God daarin zó krachtig aanwezig is, met zijn geest, zijn adem, zijn liefde, met zijn hele hebben en houwen.

En dan kom ik uiteindelijk, net als Jesse met zijn prachtige meditatie in *Op Weg* over Peter Rollins, bij de inhoud van Pasen. De echte ontkenner van de opstanding, dat is niet degene die moeite heeft met de lichamelijke herrijzenis, of die worstelt met geloof en verstand. De echte ontkenner van de opstanding, dat is degene die cynisch de hoop op verandering heeft opgegeven, en misschien maar blij toe is, want je weet wat je hebt en niet wat je krijgt. Dat is degene die meer vertrouwt op banksaldo en beurskoersen dan op een goede toekomst voor alle mensen. Die zich meer bezighoudt met het innen van schulden dan met ontvangen van vergeving voor schuld die wij op ons geladen hebben.

De Heer is opgestaan! Dat is het bericht van deze nacht. Maar waartoe? Waartoe dient dat? Als Jezus alleen maar is opgestaan is om ten hemel te varen en daar nu een bevoorrechte positie in te nemen, nou, dan kunnen al die machthebbers die zo bang voor hem waren, die hem uit de weg lieten ruimen, uiteindelijk tóch opgelucht ademhalen: niks aan de hand, alles blijft bij het oude. Dan is het inderdaad een kwestie van *Jezus: functie elders*. Weggepromoveerd, onschadelijk gemaakt. 'Gun hem z'n opstanding, en de hemelse heerlijkheid erbij, zolang de aarde maar onder onze controle blijft'.

Goddank is het niet zo. Dat houden we vol, tegen alle schijn van het tegendeel vaak. Goddank is zijn opstanding het teken dat Hij ons vooruit is maar betrokken blijft, tot en met, bij deze aarde. Goddank heet Hij in dit verhaal 'Jezus van Nazaret, de gekruisigde', en draagt hij nog de tekens van zijn lijden aan zijn lijf, is 'ie geen ander geworden. Goddank laat Hij ons zijn Geest na, blijft Hij er zo bij: 'Zie, ik ben met U, tot aan het einde der wereld', met een ander evangelie (Mat. 28:20).

Pasen vieren is, dat is, achter Hem aan je laten opwekken tot een nieuw leven. En natuurlijk dat gaat overmorgen alweer tegenvallen, dat blijft tobben. Maar als we ons deze nacht herinneren, en geloven in dat Licht dat doorbreekt, en die twijfelende vrouwen, die overrompeld worden met het bericht van hun leven, dan helpt dat, dan geeft dat ons rugwind bij het volgen van de Heer, om zelf ook op te staan tot een nieuw leven. Dat is Pasen!

Amen.